

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T. S., Z.**, IČO: X., v zastúpení *JUDr. A. Ž. – advokát, L.*, proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Nová ulica 13, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/226/16152-111402/2010/990526-r zo dňa 25. októbra 2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/1/2011 - 32 zo dňa 2. marca 2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 11S/1/2011 - 32 zo dňa 2. marca 2011 **potvrďuje**.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 2.3.2011, č. k. 11S/1/2011 - 32, nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd po posúdení osobných, majetkových a zárobkových pomerov žalobcu, ktoré sám uviedol, dospel k záveru, že zaplatenie súdneho poplatku v sume 66 EUR nemôže ohroziť jeho výživu alebo výživu jeho rodiny a preto mu oslobodenie od súdnych poplatkov nepriznal. Taktiež prihliadol a posúdil aj jeho problémy v podnikaní, s poukazom na to, že ak by mal žalobca už od roku 2005 tak závažné problémy, ako uviedol v žiadosti, bol by už skrachoval, avšak naďalej podniká.

Proti uzneseniu krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil tak, že mu prizná oslobodenie od súdnych poplatkov a v prípade, ak by neboli splnené podmienky pre zmenu rozhodnutia, navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie v zmysle ust. § 221 ods. 3 O.s.p. z dôvodov uvedených v ust. § 221 ods. 1 písm. h/, § 205 ods. 2, písm. b/, c/, d/, f/ O.s.p..

Žalobca vytýkal súdu prvého stupňa, že nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec nesprávne právne posúdil. Odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia považoval za absolútne nedostatočné. Opätovne uviedol, že v jeho prípade nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Dal do pozornosti, že sa musel zadlžiť u svojich rodinných príslušníkov, aby svoje živnostenské podnikanie udržal a nedostal sa do absolútneho krachu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 9.12.2010 domáhal preskúmania rozhodnutia Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky č. I/226/16152-111402/2010/990526-r zo dňa 25.10.2010, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Daňového úradu Považská Bystrica č. 670/230/37975/10/Maj zo dňa 24.8.2010, ktorým daňový úrad podľa ust. § 35 ods. 1 písm. a/ zák. č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov uložil žalobcovi ako daňovému subjektu pokutu vo výške 784,70 EUR z rozdielu dane zisteného správcom dane na dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2007. Krajský súd žalobcu výzvou zo dňa 13.1.2011, č. k. 11S/1/2011-12, vyzval na zaplatenie súdneho poplatku v sume 66 € v lehote 10 dní podľa položky č. 10 písm. a) sadzobníka zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“) s poučením, že ak nebude súdny poplatok v určenej lehote zaplatený, súd konanie zastaví. Žalobca písomným podaním doručeným súdu dňa 14.2.2011 požiadal súd o priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov.

Podľa ust. § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ust. § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa § 246c ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Zákonodarca v citovanom ustanovení Občianskeho súdneho poriadku pripúšťa možnosť čiastočného, prípadne úplného oslobodenia od súdnych poplatkov. Predpokladom priznania oslobodenia od súdnych poplatkov je v prvom rade samotná žiadosť účastníka konania, preukázanie dôvodov, spočívajúcich v majetkových, sociálnych, finančných a pod. pomeroch účastníka, odôvodňujúcich oslobodenie od súdnych poplatkov a súčasne preukázanie, že nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Povinnosťou súdu je skúmať splnenie podmienok pre oslobodenie od súdnych poplatkov v každom prípade individuálne a to aj vzhľadom na individuálnosť každého konania.

Odvolací súd v danej veci zhodne so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca nespĺnil zákonné podmienky pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Stotožnil sa

s dôvodmi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia, na ktoré súčasne poukazuje. Odvolací súd taktiež ako súd prvého stupňa zastáva v danej veci názor, že súdny poplatok za podanie žaloby vo výške 66 EUR nie je natoľko vysoký, aby odôvodňoval vzhľadom na majetkové, zárobkové a osobné pomery žalobcu priznanie mu oslobodenia od súdnych poplatkov. Súd prvého stupňa správne zistil skutkové okolnosti, na základe ktorých rozhodoval o žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdnych poplatkov, skutkové zistenia náležite posúdil a vyvodil z nich správny právny záver, svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, a preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu považoval za vecne správne a v súlade so zákonom.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v danom prípade je potrebné prihliadať na osobitné postavenie účastníka konania ako fyzickej osoby t. j. podnikateľa v zmysle Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1191 Zb. v znení neskorších predpisov) a charakter konania, podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 2 ods. 1, 2 písm. b/ Obchodného zákonníka podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.

Podnikateľom podľa tohto zákona je osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia.

Podnikanie je teda treba chápať ako činnosť, pri ktorej podnikateľ podstupuje riziko, že jeho konanie môže viesť k zisku alebo i k strate. Okolnosti, že podnikateľ nie je pri svojej podnikateľskej činnosti úspešný a nedosahuje zisk, že má pohľadávky po lehote splatnosti, alebo že v dôsledku neúspešného podnikania v minulosti sa teraz ocitol v nepriaznivej finančnej situácii, nemôžu byť dôvodmi pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Odvolací súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že ak ide o okolnosti, ktoré sú dané takmer vo všetkých konaniach, v ktorých vystupujú ako účastníci konania podnikatelia vykazujúci stratu namiesto zisku, ako jedného zo základných pojmových znakov podnikania a pokiaľ by zákonodarca okolnostiam takejto povahy pripisoval význam z hľadiska oslobodenia od platenia súdneho poplatku, vyjadril by to legislatívne zaradením týchto konaní, či účastníkov do ustanovení, ktoré upravujú vecné alebo osobné oslobodenie od súdneho poplatku v § 4 ods. 1 a 2 zákona o súdnych poplatkoch. Ako však vyplýva z obsahu právnych noriem ustanovených v § 4 ods. 1, 2 zákonodarca týmto okolnostiam neprpisuje naznačený význam. Pomery žalobcu ako fyzickej osoby by odôvodňovali oslobodenie od súdnych poplatkov, pokiaľ by sa dostal do ťaživej finančnej situácie z dôvodov, ktoré by neboli v príčinnej súvislosti s jeho podnikaním, napr. z dôvodu vyššej moci.

Odvolací súd nemohol prihliadnúť na námietku žalobcu o likvidačnom charaktere pokuty, pretože výška pokuty a samotná zákonnosť rozhodnutia o jej uložení je predmetom konania vo veci samej. Tvrdenie žalobcu, že Okresný súd Bratislava IV. v konaní pod sp. zn. 11 Cb/198/2007 mu priznal oslobodenie od súdnych poplatkov, je pre posúdenie jeho poplatkovej povinnosti v danej veci právne irelevantné.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu podľa ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. potvrdil.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 24. augusta 2011

JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth